

SPIS RZECZY

Słowo wstępne	5
Rozdział I. HISTORIA FILOZOFII JAKO NAUKA, JEJ PRZEDMIOT, METODA I ZNACZENIE	9
§ 1 — Przedmiot historii filozofii jako nauki	9
§ 2 — Marksistowskie zasady w zastosowaniu do historii filozofii	13
§ 3 — Marksistowska metoda poznania historii filozofii i prawidłowości jej rozwoju	17
§ 4 — Główne okresy rozwoju filozofii	22
§ 5 — Znaczenie historii filozofii jako nauki	23

Część pierwsza

HISTORIA FILOZOFII PRZEDMARKSOWSKIEJ

Rozdział II. FILOZOFIA W KRAJACH STAROŻYTNEGO WSCHODU	27
§ 1 — Filozofia w starożytnych Indiach	27
§ 2 — Powstanie i rozwój myśli filozoficznej w starożytnych Chinach	34
§ 3 — Narodziny myśli filozoficznej w starożytnej Babilonii i Egipcie	39
Rozdział III. FILOZOFIA SPOŁECZEŃSTWA NIEWOLNICZEGO. GRECJA I RZYM	43
§ 1 — Wczesna filozofia starogreckiego Wschodu i Zachodu	45
§ 2 — Powstanie przeciwieństwa między dialektyką i metafizyką	50
§ 3 — Materializm w epoce rozwoju demokracji ustroju niewolniczego	55
§ 4 — Sofistyka jako filozoficzne zjawisko epoki dojrzałych systemów demokracji ustroju niewolniczego (V—IV wiek p.n.e.)	58
§ 5 — Walka materializmu i idealizmu w epoce kryzysu demokracji ateńskiej ustroju niewolniczego	60
§ 6 — Filozofia epoki helleńskiej	78
§ 7 — Filozofia w społeczeństwie niewolniczym starożytnego Rzymu	82

Rozdział IV. FILOZOFIA EPOKI FEUDALIZMU	37
I. Myśl filozoficzna i społeczna w krajach Wschodu	87
§ 1 — Walka materializmu z idealizmem w Chinach w epoce feudalizmu	87
§ 2 — Myśl filozoficzna w Indiach	92
§ 3 — Myśl filozoficzna w Japonii	94
§ 4 — Myśl filozoficzna w Bizancjum	95
§ 5 — Myśl filozoficzna w Iranie	96
§ 6 — Filozofia w krajach arabskich	98
§ 7 — Myśl filozoficzna narodów Zakaukazia i Azji Środkowej	102
II. Myśl filozoficzna w krajach Europy zachodniej	107
III. Myśl filozoficzna w Rosji w wiekach IX—XVII	122
Rozdział V. FILOZOFIA W KRAJACH EUROPY ZACHODNIEJ W OKRESIE PRZECHODZENIA OD FEUDALIZMU DO KAPITALIZMU (XV w. — POCZĄTEK XVII w.)	136
Rozdział VI. ROZWÓJ FILOZOFII ZACHODNIOEUROPEJSKIEJ W OKRESIE REWOLUCJI BURŻUAZYJNYCH (OD SCHYŁKU XVI w. DO KOŃCA XVIII w.)	156
§ 1 — Twórcy filozofii burżuazyjnej. F. Bacon i R. Kartezjusz	156
§ 2 — Filozofia w Anglii u schyłku XVII i w XVIII w. Subiektywny idealizm Berkeley'a, agnostycyzm Hume'a	182
§ 3 — Filozofia w Niemczech w XVII w. Obiektywny idealizm Leibniza	189
§ 4 — Oświecenie we Francji w XVIII w.	195
§ 5 — Oświecenie w Niemczech	208
§ 6 — Francuski materializm XVIII w.	210
Rozdział VII. ROZWÓJ MYŚLI FILOZOFICZNEJ W ROSJI W OKRESIE PANOWANIA PODDAŃSTWA I POWSTAWANIA STOSUNKÓW BURŻUAZYJNYCH (OD KOŃCA XVII w. DO LAT CZTERDZIESTYCH XIX w.)	223
§ 1 — Myśl filozoficzna w Rosji w końcu XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku	223
§ 2 — Materializm M. W. Łomonosowa	226
§ 3 — Filozoficzne i społeczne poglądy rosyjskich działaczy oświeceniowych w drugiej połowie XVIII wieku	231
§ 4 — Poglądy filozoficzne A. N. Radiszczewa	235
§ 5 — Filozoficzne i społeczne poglądy dekabrystów	241

Rozdział VIII. KLASYCZNA FILOZOFIA NIEMIECKA. IDEALISTYCZNE DOKTRYNY KANTA, FICHTEGO, SCHELLINGA, HEGLA	248
§ 1 — Podłoże historyczne klasycznej filozofii niemieckiej	248
§ 2 — „Krytyczna filozofia” Immanuela Kanta	252
§ 3 — Idealizm subiektywny Fichtego	265
§ 4 — Idealizm obiektywny Schellinga	271
§ 5 — Idealizm dialektyczny Hegla	274
Rozdział IX. KLASYCZNA FILOZOFIA NIEMIECKA. MATERIALIZM ANTROPOLOGICZNY LUDWIKA FEUERBACHA	298
Rozdział X. FILOZOFIA REWOLUCYJNYCH DEMOKRATÓW W ROSJI I INNYCH KRAJACH (XIX w.)	318
§ 1 — Myśl filozoficzna i społeczna w Rosji w latach czterdziestych—sześćdziesiątych XIX w. Materializm rewolucyjnych demokratów i ich walka z idealizmem	318
§ 2 — Myśl filozoficzna i społeczna narodów ZSRR w XIX stuleciu	368
§ 3 — Postępowe kierunki myśli filozoficznej i społecznej narodów Europy wschodniej w XIX stuleciu	377
§ 4 — Rewolucyjno-demokratyczni myśliciele chińscy XIX w. Sun Jat-sen	389
Rozdział XI. POCZĄTEK ROZKŁADU FILOZOFII BURŻUAZYJNEJ	392

Część druga

HISTORIA FILOZOFII MARKSISTOWSKO-LENINOWSKIEJ I JEJ WALKI Z FILOZOFIĄ BURŻUAZYJNĄ

Rozdział XII. POWSTANIE MATERIALIZMU DIALEKTYCZNEGO I HISTORYCZNEGO — REWOLUCJĄ W FILOZOFII	407
§ 1 — Historyczne korzenie i teoretyczne źródła marksizmu	407
§ 2 — Kształtowanie się poglądów filozoficznych Marksa i Engelsa	413
Rozdział XIII. ROZWÓJ MATERIALIZMU DIALEKTYCZNEGO I HISTORYCZNEGO W OKRESIE OD REWOLUCJI 1848 r. DO KOMUNY PARYSKIEJ	429
§ 1 — Warunki historyczne rozwoju marksizmu w latach 1848—1871	429

§ 2 — Najważniejsze idee socjologiczne uogólniające doświadczenia rewolucji 1848 r.	431
§ 3 — Rozwinięcie materializmu dialektycznego w pracach ekonomicznych K. Marksa w latach 1850—1860	433
§ 4 — Dalsze rozwinięcie materializmu historycznego	443
Rozdział XIV. ROZWINIĘCIE PRZEZ MARKSA I ENGELSA MATERIALIZMU DIALEKTYCZNEGO I HISTORYCZNEGO PO KOMUNIE PARYSKIEJ	450
§ 1 — Rozwinięcie materializmu dialektycznego w pracach Engelsa: <i>Anty-Dühring</i> , <i>Ludwik Feuerbach</i> ... oraz w innych jego pracach	451
§ 2 — Filozoficzne uogólnienie przez Marksa i Engelsa osiągnięć w dziedzinie przyrodoznawstwa	457
§ 3 — Rozwój materializmu historycznego	471
Rozdział XV. ROZPOWSZECHNIENIE SIĘ MARKSISTOWSKIEJ FILOZOFII W KRAJACH EUROPEJSKICH W KOŃCU XIX w. I NA POCZĄTKU XX w.	477
Rozdział XVI. ROZPOWSZECHNIENIE SIĘ FILOZOFII MARKSISTOWSKIEJ W ROSJI W LATACH OSIEMDZIESIĄTYCH—DZIEWIĘDZIESIĄTYCH XIX WIEKU. G. W. PLECHANOW	491
§ 1 — Historyczne przesłanki rozpowszechnienia się filozofii marksistowskiej w Rosji	491
§ 2 — Walka Plechanowa przeciwko teoriom narodników. Zastosowanie naukowego socjalizmu do warunków życia społecznego w Rosji	493
§ 3 — Walka Plechanowa o naukowy materialistyczny światopogląd przeciw rewizjonizmowi w rosyjskim i międzynarodowym ruchu robotniczym	495
§ 4 — Prace Plechanowa dotyczące zagadnień materializmu historycznego, estetyki i historii filozofii	505
Rozdział XVII. FILOZOFIA BURŻUAZYJNA W KRAJACH EUROPY ZACHODNIEJ W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU	512
§ 1 — Punkt kulminacyjny pierwszej formy pozytywizmu. H. Spencer	513
§ 2 — Machizm	517
§ 3 — Neokantyzm	524
§ 4 — „Filozofia życia”. Fryderyk Nietzsche	530
Rozdział XVIII. FILOZOFIA IDEALISTYCZNA W ROSJI W DRUGIEJ POŁOWIE XIX w. I NA POCZĄTKU XX WIEKU	538

Rozdział XIX. FOCZĄTEK LENINOWSKIEGO ETAPU W FILOZOFII MARKSIZMU. ROZWÓJ MATERIALIZMU DIALEKTYCZNEGO I HISTORYCZNEGO W OKRESIE PRZEDPAŹDZIERNIKOWYM (SCHYLEK XIX w. I OKRES DO ROKU 1917)	560
§ 1 — Warunki historyczne i cechy szczególne leninowskiego etapu filozofii marksistowskiej	560
§ 2 — Opracowanie problemów materializmu dialektycznego w dziełach W. I. Lenina z lat 1894—1917	562
§ 3 — Najnowsza rewolucja w przyrodoznawstwie i jej analiza filozoficzna w pracy Lenina <i>Materializm a empiriokrytycyzm</i>	586
§ 4 — Obrona i rozwinięcie przez Lenina materializmu historycznego	596
Rozdział XX. LENINOWSKI ETAP W ROZWOJU FILOZOFII MARKSISTOWSKIEJ. ROZWÓJ MATERIALIZMU DIALEKTYCZNEGO I HISTORYCZNEGO W EPOCE PO WIELKIEJ REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ	610
§ 1 — Rozwinięcie materializmu dialektycznego i historycznego w pracach W. I. Lenina z okresu po Rewolucji Październikowej	610
§ 2 — Rozwój materializmu dialektycznego po śmierci W. I. Lenina (1924—1967)	624
§ 3 — Rozwój materializmu historycznego i dalsze opracowywanie filozoficznych problemów naukowego komunizmu po śmierci Lenina	637
§ 4 — Filozoficzne problemy przyrodoznawstwa i ich opracowanie w literaturze marksistowskiej	670
§ 5 — Leninizm i spuścizna filozoficzna. Nauka historyczno-filozoficzna	690
Rozdział XXI. WSPÓŁCZESNA FILOZOFIA IDEALISTYCZNA W KRAJACH EUROPY ZACHODNIEJ I AMERYKI	710
§ 1 — Kierunek irracjonalistyczny. Intuicjonizm H. Bergsona	711
§ 2 — Pragmatyzm	718
§ 3 — Fenomenologia	727
§ 4 — Egzystencjalizm	731
§ 5 — Neopozytywizm	739
§ 6 — Filozofia katolicka. Neotomizm	752
Zakończenie	760
Indeks nazwisk	773